

ARALING PANLIPUNAN

LEARNING ACTIVITY SHEET (LAS)

**Ikatulong Kwartar
Semana 6**

PAG-AARI NG PAMAHALAAN
HINDI IPINAGBIBILI

SCHOOLS DIVISION OF DINAGAT ISLANDS

MOTHER TONGUE-BASED MULTILINGUAL EDUCATION 1

Ikalawang Kwartar - Mga Gawain sa Pagkatuto

Unang Set

Unang Edisyon, 2020

Republic Act 8293, section 176 states that: No copyright shall subsist in any work of the Government of the Philippines. However, prior approval of the government agency or office wherein the work is created shall be necessary for exploitation of such work for profit. Such agency or office may, among other things, impose as a condition the payment of royalties.

Borrowed materials (i.e., songs, stories, poems, pictures, photos, brand names, trademarks, etc.) included in this book are owned by their respective copyright holders. Every effort has been exerted to locate and seek permission to use these materials from their respective copyright owners. The publisher and authors do not represent nor claim ownership over them.

Published by Schools Division of Dinagat Islands

Development Team of the Learning Activity Sheets

Writers: EDNALYN DR. GIMONGALA

Editor

Reviewers ADELYN P. ESPINA

Layout Artist:

Management Team:

Schools Division Superintendent
OIC, Assistant Schools Division Superintendent
Chief Education Supervisor, SGOD
Chief Education Supervisor, CID
Education Program Supervisor, MTB
Education Program Supervisor, LRMDS
Project Development Officer II
SDO Librarian II

FELISA G. LARANJO, CESO VI
LEONEVEE V. SILVOSA, CESE
MILA O. GERALDINO, PhD
LOPE C. PAPELERAS, PhD
JUAN JR L. ESPINA
MICHAEL C. PASO
MARK LORENZ C. LUIB
NARMIE S. NAVAS

Printed in the Philippines by _____

Department of Education – Learning Resource Management Section
Office Address: White Beach, Dinagat, Dinagat Islands
E-mail Address: sample@gmail.com,
lrms.dinagatislands.caraga@deped.gov.ph
Telephone no.: Sample number

Pasiunang Pulong

Ang mga buluhaton (**Learning Activity Sheets**) Kini namugna ug gisulat para sa bata nga parihas nimo sa unang grado aron mas mapalambo nimo ang pag-ila sa impormasyon gikan sa mga hulagway og ilustrasyon. Ang mga buluhatong mahimo nimo makabansay sa imong kahanas sa pagkuha og impormasyon gikan sa mga hulagway ug ilustrasyon.

Leksyon 6: Mga tawo sa probinsya ug rehiyon, irespito ko.

Pagkahuman ani nga buluhaton, ikaw gilauman nga:

- makasaysay kung unsaon pagtabang ang nakalain-lain na grupo sa mga tawo sa mga probinsya sa tagsakupan na rehiyon
- makapakita ug paghatag ug importansya sa lain-lain nga grupo samga tawo ug ug grupo nang mga lumad sa probinsya sa kaugalingon nga rehiyon.

Pasiunang Buluhaton

Direksyon: Tubaga ang musunog nga mga pangutana.

1. Wala ka tagda sa imo klasmeyt kay bag-o ka sa inyong eskwelahan. Unsa ang imong buhaton?

- a. Ako silang awayon.
- b. Dili pod nako sila tagdon.
- c. Muduol gihapon ko nila ug ako sila ameguhon.

2. Tungod kay bag-o ka sa inyong eskwelahan nakasinati ka ug pagsungog sa imo mga klasmeyt. Unsaon man nimo sila.

- a. Magpalaban ko sa akong magulang.
- b. Ako isumbong sa maestro ang ila gibuhad sa akoo.
- c. Ako sila isumbong sa ako mama ug papa para kasuk-an sila.

3. Tag unsa man nimo pag tagad ang mga bata o klasmeyt nga lahi sa mga Dinagatnon?

- a. Ako siyang ila-ilahon ug ameguhon, ug isuroy sa among lugar.
- b. Ako siya ingnon nga muhawa sa amoang lugar kay dili man siya taga Dinagat.

c. Dili nako siya panumbalingon kay wala man o maka ila niya ug dili siya taga amoa.

Kat-oni Kini

Basaha ang Istorya.

Isa ang Taggikanaan Nato

Si Yel us aka bata nga Badjao nga ang kagikan mga Aeta. Itom ang iyang pamanit, baga ang ngabil ug kulot ang iyang buhok.

Nanimpalad ang iyang mga ginikanaan sa Isa sa Dinagat para sa ilang paninabuhian ug naka desisyon nga diri na mag puyo.

Nag eskwela sa ikatulo nga ang-ang si Yel sa Albor Central Elementary School.

Permi siya gisungog sa iya mga klasmeyt tungod kay usa siya ka Kongking ug lahi ra siya sa mga bata nga Dinagatnon.

Naglisod si Yel sa iyang pag-eskwela kay permi sungugon sa iyang mga klasmeyt. Listo sa klase ang bata nga si Yel, pero para sa iyaha babag ang kagikan para maabot ang pangandoy niya sa kinabuhi. Permi siya muhilak kay sungugon siya ug “Uling... uling...” “negro ug kulot”. Pero permi siya gipasabot sa iya mga ginikanaan nga ang “tinuod nga kaayo, waya sa gawas kung dili sa suyod nga pagkatawo”

Nakasabtan ni Yel ang iyang mga ginikanan. Padayon gihapon pag sungog ang iyang mga klasmeyt niya. Permi niya taghuna huna kung ngano lahi man siya.

Nakabalo ang ila maestro nga si Gng. Yanag, sa problema ni Yel, mao naghanap siya ug paagi. Sa klase, taghisgutan niya niya ang mga bayani nga nagdependa sa Pilipinas sa panahon sa pagsakop sa mga estranyo. Taghisgutan sab niya ang mga karaang tawo nga nilampos sa panginabuhi, ug karon naa nay nahitabang sap ag uswag-uswag sa probinsya.

Katapusan niya nga taghisgutan ang mga Pilipino nga na sa usa ka nasud, nga magkaiban-iban nga nanginabuhi, nagtinabangay, ug naghigugmay. Bisan magkalahi nga grupo ang ilang gigikanan. Mao nagtambag si Gng. Yanag nga dili dapat sungugon ang laing tawo o bata nga gikan sa lain nga lugar o grupo. Dugang pa niya nga dili babag ang ato hitsura o pagkatawo para mulampos, ang importante naay determenasyon para makab-ot ang kalampusan.

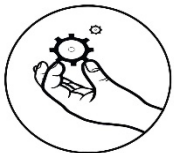
Human sa leksyon ni Gng Yanag wala na sunguga si Yel sa iyang mga klasmeyt. Gi amego na nila si Yel.

Tubaga ang mga pangutana:

1. Ngano nag hilak man si Yelsa ekwelahan?

2. Unsa man ang taghimo nga pamaagi sa ila maetra nga si Gng. Yanag sa probrema?

3. Unsa ang ipasabot niini “*dili babag ang ato hitsura o pagkatawo para mulampos, ang importante naay determenasyon para makab-ot ang kalampusan.*”

Mga buluhaton sa pagkat-on sa kinatibuk-ang panudlo.

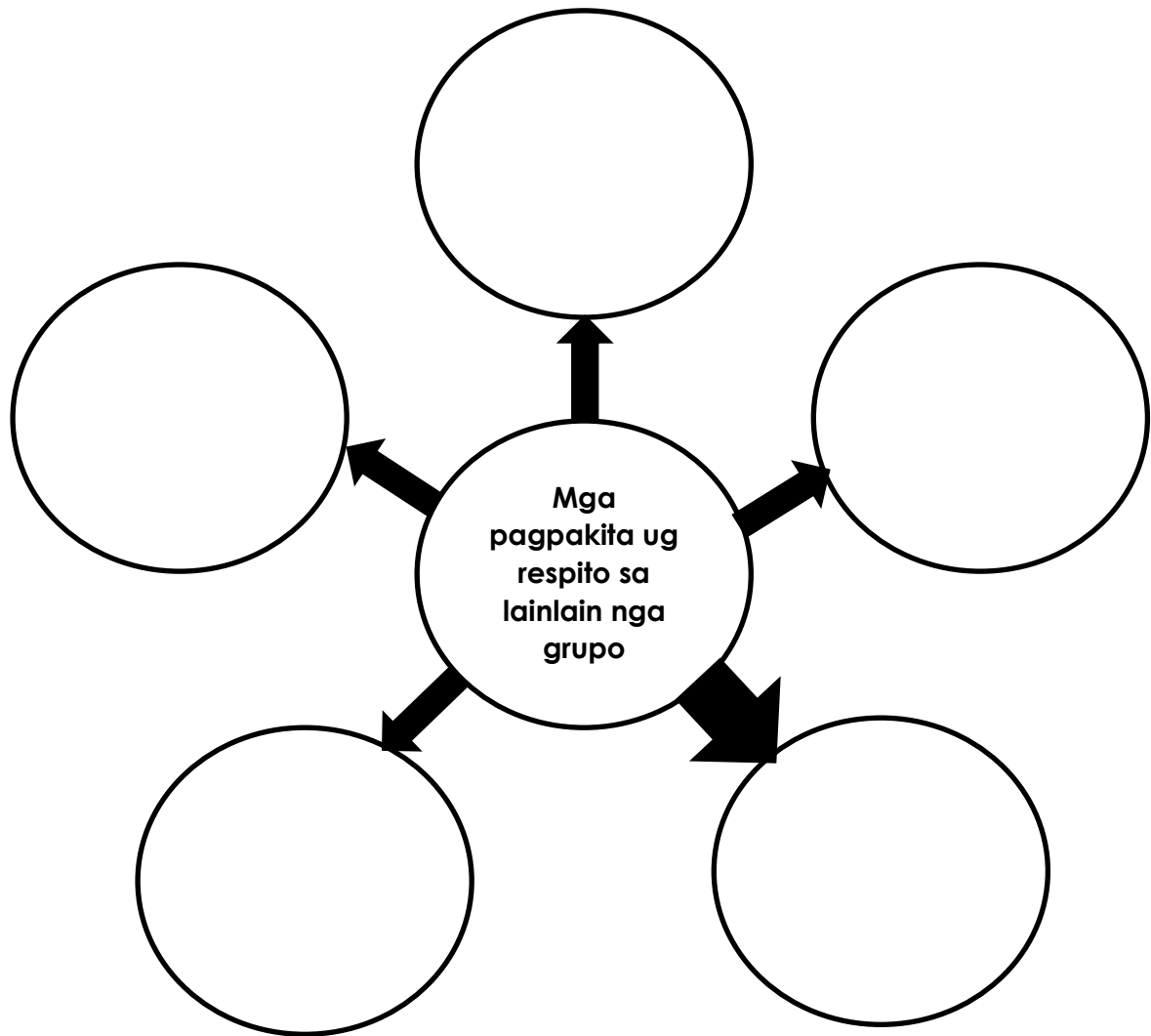
Unang Buluhaton

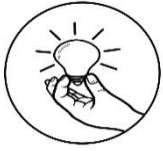
Direksyon: Basaha ug sakto ang hugpulong kada numero. Butangan ug malipayon nga nawong 😊 ang blangko kung ang hugpulong nagpakita ug saktong buhat. Di malipayon nga nawong ☹️ kung nagpakita kini ug dili saktong buhat.

- _____ 1. Tagtabangan ang klasmeyt sa iban na himuunon.
- _____ 2. Nakipagduwa sa tanan mga klasmeyt.
- _____ 3. Waya tagda ang klasmeyt na lain ang hitsura.
- _____ 4. Mamili ug amiguhon nga bata sa eskwelahan.
- _____ 5. Ni apil sa mga aktibidad sa eskwelahan.

Ikaduhang Buluhaton

Direksyon: Pormaha ang semantic web mahitungod kung unsaon nimo pag respito sa lain lain nga grupo nga naa sa inyong lugar.

Repleksyon

Buluhaton: Tubaga ang musunod, basi sa imong na diskubrehan, nakat-onan ug gusto pa nga makat-onan.

Tulo ka butang
nga akong na
diskubrehan

Nadiskubrehan nako...

1. _____

2. _____

3. _____

Duha ka butang
nga akong
nakat-unan

Nakat-onan ko ang...

1. _____

2. _____

Usa ka butang
nga akong
gikalibugan

Kinahanlan nako makat-onan ...

1. _____

Katapusang Buluhaton

Direksyon: Basaha ang matag sitwasyon. Lingini ang letra sa insaktong tubag.

1. Aduna kay bag-o nga klasmeyt gikan sa Marawi nga si Abdul. Siya us aka batang Muslim. Unsa man ang imong buhaton?
 - a. Ako siyang amigu hon og ipailaila sa akong mga amigo.
 - b. Ako siya bugal bugal-bugalan kay dili siya pareha nako
 - c. Ako siya sungugon og dili nao siya tagdon.
2. Nakita nimo si Mario nga iyang gikataw-an ang imong silingan kay naglisod pagsulti og bisaya kay siya us aka Ilokano. Unsa imong buhaton?
 - a. Duolon nako ang batang Ilokano ug moapil og katawa.
 - b. Duolon nako si Mario og akong sultihan nga dili maayo ang iyang gihimo.
 - c. Pasagdan nako si Mario sa iyang gibati.
3. Mikuyog ka sa imong amiga ug simba nga usa ka Iglesia ni Kristo. Unsa imong buhaton?

- a. Maminaw ko ug akong irespito ang ilang pamaagi sa pagsimba.
- b. Magdula ko sulod sa simbahan kung wala ko kasabot sa gisulti sa pastor.
- c. Mogawas ko og dili tapuson ang pagsimba.

4. Adunay usa ka tigulang nga taga laing probinsya nga nasaag. Nangayo og tabang nimo, unsa ang imong buhaton?

- a. Akong tabangan ang tigulang og akong tudluan sa lugar nga iyang gipangita.
- b. Pasagdan nako ang tigulang kay wala ko makaila niya.
- c. Dili nako siya panumbalingon kay aduna pa akoy gitrabaho.

5. Samtang kamo nagdula kauban sa imong mga higala. Adunay usa ka batang badjao nga gusting moapil sa iyang dula. Unsa ang imong buhaton?

- a. Among pahawaon ang batang badjao og dili namo paapilon sa among dula.
- b. Amo paapilon ang batang badjao aron siya malipay.
- c. Dili namo siya tagdon.

Susi sa Insaktong Tubag

PASIUNANG BULUHATON

1. C
2. B
3. A

UNANG BULUHATON

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

IKADUHANG BULUHATON

1. Magdependi ang tubag basi sa gihatag nga rubrik

KATAPUSANG BULUHATON

1. a
2. b
3. a
4. a
5. b

Sanggunian

ARALING PANLIPUNAN 3

KAGAMITAN NG MAG-AARAL

SURIGAONON

LM – p. 293-299